Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII — Reus Diumenge 24 de Abril de 1898 — Núm. 3.531

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas.
n provincias trimestre. . . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » ;
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Iltre. Academia Médich Farmacéutica de Barcelona.

Eficasment recomenada pera aumentar la llet á las Mares de familia, en cuants casos s' hagi retirat per disgust, fluixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills durant lo temps de la láctancia.

Dipósit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

SECCIÓ DOCTRINAL

Ab véureho basta

Molt se parla de patriotisme en aquets dias, y pera quins se deixan portar de certas apariencias en que abundan casi tots los periódichs espanyols, se diría que aquestos son los més ascendrats patriotas que s' han conegut en l' univers mon.

Res mes distant, no obstant, de la realitat de las cosas, que aqueixa depreciació que l' exàmen desapassionat dels fets contradeix. Veyemho.

Pera 'ls carlistas lo patriotisme consisteix, y ara mateix ho están dihent á forta veu, en defensar, per los procediments que caracterisan à son partit, la monarquía llegítima y las tradicions d' Espanya. Los efectes actuals d' aquest patriotisme se tradueixen en agitació creixent entre las massas carlistas, preparatius belicoses (y no pera fora de la península), intranquilitat, sessobres, precaucions per part del gobern espanyol, etc., etc. Es dir, que 'ls carlistas, posant en un brete á las institucions espanyolas, distreuhen sa atenció sobre 'ls problemas d' ordre pùblich interior y contrarian la acció dels goberns y de la nació espanyola, respecte dels assumptos exteriors.

Pera 'ls integristas del Sr. Nocedal, hi ha que aprofitar la present conjuntura al objecte de que vagin desfilant per sos periódichs los noms de tots los dias, encare que cada vegada més reduhits, obrint suscripcions que si trigan á recaudarse y donalshi inversió, lo que han trigat en la de la espasa del general Polavieja que encare dorm lo somni dels justos, ja no quedará de la guerra hispano-americana més recort que 'l que s' escrigui en lo llibre de la historia. Entre tant y á fi de despertar *entussiasmes*, va propalant *El Siglo Futuro* la especie de que tém la derrota y encare tém mes lo triompf de las armas espanyolas en mans dels goberns lliberals; tém també que Espanya hagi cencitat contra sí per sos pecats, las iras del cel y dubta respecte á si poden ó no concedirse á sos poders los recursos y medis de que necessita, inclinantse més bé á negárloshi, ja perque no poden imposarse al poble nous tributs, ja també perque á disposició d' aquells s' invertirán en dany d' Espanya y profit de sos enemichs. Ni paran en aixó 'ls jerros d' aygua freda que *El Siglo* derrama sobre l' ardent patriotisme dels seus, sino que parlant del camí que las cosas d' aquella nació portan diu: «Al pastel aném, ó millor dit, nos portan ab tota seguretat. Pero en aquestos moments sembla que aném al pastel y à la guerrá; ó pera dirho per son ordre, aném per medi de la guerra al pastel.» Que es lo mateix que fa la major part dels periódichs espanyols; anar, per medi de la ... patriotisme, á son negoci respectiu, y res més que á son negoci.

Los republicans, sens distinció de colors, aprofitan aquests crítichs moments pera recullir firmas en tota Espanya, posantlas al peu d' un missatje que han acordat dirigir al Sr. Castelar, ab l' objecte de que abandonant la neutralitat en que víu sigui are més que may lo tribuno de la democracia republicana. Clar está que tot aixó li diuhen ab la hipocressía que es ingénita á la rassa, ó sia protestant de son patriotisme y assegurant que 'ls moments actuals son d' espectació y de paréntessis, al mateix temps que animan á son «idolillo» á ussurpar lo pedestal en que 'l volen veure, demanantli sense embrassos ni rodejos «la restauració de la República», y no, aixís quan vulgui y com vulgui, sino à breu plasso, inmediatament, are mateix, perque la República es, y aixís ho declaran á seguida «el único medio, acaso, de salvar el honor de España *en esta grave crisis de la guerra ó la paz definitivas*.»

¿Y qué dirém dels partits lliberals dinàstichs? Aquí están mantenint y avivant sos ódis y rencors, fentse uns à altres la guerra, disposantse á disputarse uns á altres las actas al constituhirse las Corts y pensant en las consecuencias del present conflicte en ordre á la ulterior ocupació del poder, que es la preocupació magna de sos atribulats, per no dir, de sos apenats estómachs.

Dihém mal; no tot ho deixan pera demá: també aprofitan lo dia present y ho aprofitan en jugadas de bolsa, en agiotatjes optimistas avuy y alarmistas demá, en operacions financieras de tot género, explotant judaicament la situació d' Espanya y de sa Hisenda, ab ser delentas y perversas, no tant no obstant que justifiqui la escandalosa baixa de sos valors públichs, produhida y accentuada no sols per la realitat de las cosas, sino per la cobdicia d' aquestos Judas que agitan al mon financier pera medrar en curt temps á costa agena.

Aquest es lo decantat patriotisme de que tant se vè parlant; á aixó queda reduhit. Sens perjudici de almibararlo encare un poch més ab funcions teatrals patriòticas, rifas patriòticas, concerts patriòtichs y fins bells patriòtichs. ¿Pot donarse més pur y exhuberant patriotisme?

(De *El Fuerista*, de San Sebastián.)

Personalitat de Catalunya segons sa literatura

LA POESIA

Després d' alguns sigles de mortal ensopiment, la literatura catalana s' ha desvetllat vessant alegre y potenta energía, com arbre que passadas las glassadas del hivern, els besos tebis y vivificadors de la naixent primavera, trau nou esplet y torna á recobrar aquella bellesa y aquella vida que fulla per fulla li havian arrencat las ventadas de la tardor.

¡Y quin arbre, l' arbre de la literatura catalana! En sa passada primavera, durant los sigles XIV y XV, desplegá una brancada ufanosa y doná tants bons fruyts, que encare avuy día, després de mes de cuatre sigles, la humanitat los saboreja com un delicat menjar de l' inteligencia.

La literatura catalana d' aquella època, àbarca tots los rams del saber ab obras que dins del seu género y dats los avensos d' aquells temps, son uns models acabats. Fou histórica en lo gran Rey Jaume I, Pujadas, Despuig, Tomic, Desclot y 'l sens rival cronista filosófica y apocalíptica en Fra Eximenis; moralista en Jafuda; novelesca en Johanot Martorell; mística en Ramón Llull; erudita en Febrer, y alcansá lo mes alt gran de poesia en l' inmortal Anssias March, un dels mes grans poetas lirichs de la Humanitat.

Després de tant esplendent florida vingué 'l mortal repós, repós que 's prollongá fins á mitjans de nostre sigle, y del qual lo desvetllà lo gran Aribau ab sa celebre y atmirada oda «A la Patria». No semblá sinó que al sentirse evocada pel gran poeta, la Patria, fidel á sa veu, se despertá y comensá la jornada de nou y esplendent dia. Llarga y enervadora sigué la nit. Durant ella, en los sigles XVII y XVIII, sols dugas estrellas d' alguna magnitut apareixeren en son cel. Me refereixo al reverent Vicents Garcia, Rector de Vallfogona y Pere Serafí. Era 'l reverent Garcia un esperit lliberalissim y noble, de grans coneixements y elevada cultura, humorista de bona lley y digne de viurer entre una societat y en un temps mes avansants d' aquells en que visqué. L' estrella d' aquell noble fill de Catalunya sigué molt perversa, puig sos grans merits que li serviren pera introduhirse en la cort castellana, entre l' estol d' ingenis que ab Lope de Vega al cap adulavan al rey Felip, sigueren causa de terribles envejas y venjansas que acabaren ab sa vida. Encare avuy, mercé á una série de inesplicables errors, la personalitat del sacerdot poeta apareix desfigurada y ben lluny está de tributarseli tota l' atmiració de que 's feu acreedor á pesar de sa popularitat entre 'l vulgo. En quant á Pere Serafí, fou un notable poeta, delicat y profont que en ple sigle XVIII escrivia ab la mateixa naturalitat frescura y flexibitat de llenguatge ab que pot ferho lo mes modern de nostres escriptors.

Fora d' aixó, d' algunas coblas populars, d' algunas sátiras, género que maneijá ab valentia Fra Anselm Rurmeda, d' algun drama sacre com la «Passió y Mort de Nostre Senyor Jesucrist», escrit per un frare descals fill de Reus, que visqué en un convent de Manresa, y algunas obras de doctrina relligiosa y algunas sàtiras políticas de principis de sigle, res mes doná de si la literatura catalana en son llarch ensopiment. Y no sigué pas que al deixar d' escriure un catalá los homes de lletras de Catalunya se posessin á escriure en castellá ó en altre llengua. Si se exceptua algun preceptista, com Capmany, be pot dirse que la

assa dels bons prossistas y dels bons poetas s' haviar agotat á Catalunya.

Més comensá la segona meytat del present sigle, y un esplendorós renaixement vingué á donar nova vida á las lletras catalanas. L' inaugurá Aribau ab sa coneguda oda, valenta y enérgica; seguí Rubió y Orts lo patriarca de la nostra poesía que ab lo ressó dols y harmoniós de sos idilichs cants, feu apareixer de totas las encontradas de Catalunya, un esbart de poetas que formaren la vanguardia del nombrós exéroit d' escriptors que avuy milita en l' ampie camp de la literatura catalana.

En aquest entremitj, aparagué una personalitat gran y fantástica, com una evocació dels passats sigles, que cantá ab la veu autorisada d' un profeta, las pàginas mes grans y gloriosas de nostre historia. Sigué don Victor Balaguer, que coneixedor conciensut de nostre pâssat, tragué d' ell profitosas ensenyansas y grans exemples de fets que narrá en novelas, en poemas, en dramas, en monolechs y en poesías. Es lo poeta de las glorias catalanas, tal com Zorrilla ho sigué de las castellanas. Dificilment se trobarían dugas altres personàlitats de mes idéntica significació. L' autor de «El Zapatero y El Rey», signé com nostre Balguer, un trovador ressegat.

L' activitat d' aquest poeta catalá l' ha fet un home atmirable. Son travall literari podria passar pels fruyts de tota una llarga existencia consagrada exclussivament al cultiu de las lletras, y no obstant, ell ha tingut temps, perseverancia é inteligencia, pera escalar los primers puestos en lo gobern polítich de nostre Estat, desde ahont ha procurat defensar sempre la santa causa de la pátria. Ha escrit sa Historia en una llarga série de voluminosos tomos, ha fundat lo notable «Museo-Biblioteca» que porta 'l seu nom á Vilanova y Geltrú, al qual ha enriquit ab totas sas preciositats bibliográficas y artisticas, y després de tant aprofitada joventut, avuy que sa caballera ja blanca cobreix sa arrugada testa, encara evoca lo gloriós passat de pátria en poemas tant notables com «Los Pirineus» y «Lo Romiatge de l' ánima». Catalunya recordará sempre ab veneració lo nom y la memoria d' aqueix son fill ilustre, del «Trovador de Montserrat», de la sens igual montanya, que es lo símbol mes genuí de la pàtria catalana.

JOSEPH ALADERN.

(Seguirá.)

CRÓNICA

En l' exprés d' ahir à la nit sortí d' aquesta ciutat cap á Madrid, nostre distingit amich particular y company en la prempsa don Pere Nolasch Gay y Sardá diputat á Corts pera la Circunscripció.

A despedir al senyor Gay aná á la estació dels Directes una comissió del Excm. Ajuntament, del que 'n formava part, presidida per lo M. I. Sr. Alcalde don Joseph M.ª Borrás y gran número d' amichs particulars y polítichs del senyor Gay, entre 'ls cuals s' hi veyan las mès distingidas personalitats d' aquesta ciutat y alguns companys en la prempsa.

A la arribada del exprés la comitiva passá á l' andén.

En lo tren hi venía l' Exm. Sr. Marqués de Marianao quí baixá á saludar á algunas de las personas allí presents entornantsen cap á son cotxe «spleeng».

En lo moment de posarse 'l tren en marxa, lo senyor Gay, que ocupava un cotxe de segona classe, doná 'ls crits de visca Espanya, visca l' Exércit y visca la Marina, que foren contestats per lo gran número de personas que estavan allí ab los crits de ¡visca don Pere Nolasch Gay! ¡visca nostre Diputat!

—

Avuy arribarán á aquesta ciutat tres milions de pessetas pera la sucursal del Banch d' Espanya apesar de que ahir ja 'n rebé procedents de Lleyda y Tarragona.

—

En los principals estanchs d' aquesta ciutat y cafés s' hi ostentavan uns lletreros fent saber al pùblich que 's cambiavan bitllets del Banch sense descompte.

—

En la botiga de robas que té oberta en lo carrer de Montarols nostre particular amich D. March Massó ahir en los aparadors hi havía una bandera d' Espanya ab la inscripció «Viva España».

—

La societat «El Olimpo» ha organisat pera avuy una manifestació patriótica ab motiu de la agafada d' un barco yankee per la marina espanyola. La Junta invita á tothom que hi vulga assistir pera las 4 de la tarde en son hostatje social.

L' anunci que se 'ns ha portat sentím no disposar de lloch pera publicarlo.

—

La acreditada botiga de géneros de novetát y pera senyora que nostres particulars amichs lo fills de la Sra. Vda. de Pau Codina, «El Capricho» tenen oberta en lo carrer de Montarols, en virtut d' una gran millora que hi han fet, presentava ahir nit molt bonich aspecte, cridant ab justicia la atenció dels tranzeunts.

Dita botiga, engrandida per lo local de la casá del costat, permet á sos duenyos exposar los géneros de darrera novetat y á la numerosa clientela ab que compta, li facilitarà molt per fer las compras, ja que s' hi han posat cuatre taulells.

—

Per excés d' original no podém publicar en lo número present una correspondencia de nostre correponsal á Almoster, lo que farèm en lo próxim.

—

Demà celebrará lo vehí poble de Maspujols sa festa major dedicada á Sant March. Segons nosicias que hem rebut, tindrán lloch en la iglesia parroquial solemnes funcions religiosas, estant lo panegírich á cárrech d' un distingit orador orador sagrat.

En obsequi als forasters, hi haurá també alguna diversió pública.

—

Aquesta tarde en las platjas de Salou, com de costúm en los dias festius, hi haurá tiro de colom.

—

A dos cuarts de set de la tarde d' ans d' ahir s' embarcaren al vapor «Bellver» duas companyías d' artillería de plassa destinadas á Mallorca. Anaren fins á bordo á donar lo despido als expedicionaris lo general de Pedro y la major part dels quefes y oficials del arma d' artillería que hi ha Barcelona. Era ja fosch quan lo vapor «Bellver» sortí cap á las Balears.

—

La Delegació d' Hisenda d' aquesta provincia ha consignat pera avuy, lo pago de 497,023'94 pessetas, pera atencions dels Ministeris de la Guerra y Hisenda.

—

Copiém del *Diario del Comercio* de Tarragona:

«La Corporació municipal, interpretant los patriótichs sentiments d' aquesta ciutat, acordá en la sessió d' ahir, expedir lo següent telegrama:

«Ajuntament de Tarragona á excelentíssim senyor president del Consell de ministres—Ajuntament d' aquesta ciutat ha acordat unánimament y ab lo millor entússiasme contribuhir de moment à la suscripció nacional ab la cantitat de 5.000 pessetas y oferirse incondicionalment al Gobern de S. M. en tot cuant sia necessari pera salvar la honra y la integritat de la pátria. —L' Alcalde, Miquel Malé».

—

No per ser Rey han de desayrarse quan se presenta la ocasió, y som bonas, las operacions comercials. Aixís ho deu haver pensat lo Rey de Bélgica, que al enviar á Nova York á un capitá de la marina inglesa pera pendre possesió en son nom del yacht «Mariflower», portantlo á Southampton complertament acabat, al empendre 'l viatje varis agents del gobern americá oferiren una cantitat important al regi possehidor pera que cedís lo yacth als Estats-Units.

Lo Rey Leopold, que es un excelent administrador del seu patrimoni, va creure que no devía refusar l' oferiment, y 'l yacth está convertintse cuyta corrents en barco del Estat en vista de la guerra hispano-americana, en la qual s' espera que en virtut de sa notable velocitat puga ser utilíssim com avís.

—

Ahir tingueren á la Capitanía general una llarga é impoetant conferencia 'l Compte de Casp y 'ls comandants generals d' Enginyers y d' artillería, don Ferrán Alameda y don Marián de Pedro. Lo tema d' aquesta conferencia sigué 'l tractar de las defensas de Barcelona y encara que 's guarda gran reserva sobre l' acordat sembla que com á consecuencia d' ella 's comensarán totseguit algunas obras de fortificació á la platja desde Mongat fins á ca 'n Tunia, pera tancar per complert lo port de Barcelona.

—

Ahir sortí cap á Manila 'l vapor correu «P. de Satrústegui» ab la correspondencia y passatjers. Aquest vapor porta entre la carga una considerable cantitat de cotó-pólvora y alguns torpedos. Pera vigilar aquestos explossius s' embarcarán á Cartagena dotze mariners de guerra y dos contramestres, encarregats d' anar tot lo camí mullant aquella substancia inflamable. En precaució d' algun accident desgraciat que pogués ocorre, al vapor «P. de Satrústegui» al arribar á Barcelona se 'l feu fondejar fora de port.

—

Sas Altesas Reals los primpceps don Ferrán de Baviera y donya Pau de Borbòn han delegat als senyers de Güell pera que 'ls representin en lo solempne acte d' inaugurar la Exposició de Bellas Arts que tindrá lloch avuy.

En representació de la Real Academia de San Fernando ha vingut de Madrid pera concorre à aquesta cerimonia 'l membre d' aquella Corporació don Simeon Avalos.

—

Las tropas que s' han d' embarcar en lo port de Barcelona los dias 26 y 27 del mes que som, destinadas á Palma de Mallorca y á Mahó, son una batería del onzé regiment montat de guarnició á Valencia; 'l batalló de Canarias que 's troba á Leganés; lo del Rey, destacat á Alcalá; y 'l de León de guarnició á Madrid. Segurament aquestas tropas, que arribarán à la capital del Primpcipat en trens especials, passarán desde la estació al moll pera embarcarse.

—

Copiem de «La Renaixense»:

«La gentada que acut á la Sucursal del Banch d' Espanya en busca de plata á cambi de bitllets desde fa quatre días, es de temer que, si la Direcció del Banch no pren prompte midas radicals, pendrà proporcions altament alarmants que poden tirar per terra 'l crédit del citat establiment, essent un perjudici gros pera 'l nostre comers é industria. Es necessari que s' habiliti desseguida un local espayós é independent dels demés, ahont 16 ó 20 empleats fessin entrega de la plata ab la major rapidés y no com avuy que sols dos fan tot lo travall y encare no ab la llestesa que fora de desitjar, donant lloch à que la cúa 's vagi engroixint y allargant cada dia mes.

També creyém deuría procurarse guardar alguna més consideració als compte-correntistas pagant los talons ab diner ó paper segons los hi convingués y no com are que se 'ls paga ab paper y si volen plata han d' obtenir un permís escrit del caixer senyor Janer, qui à la seva voluntat lo concedeix ó 'l nega, donant lloch á suposicions no gayre favorables pera 'l citat Establiment de Crédit.

No pensém que ab lo modo de procedir que avuy s' estila s' aturi ni 's domini 'l pánich que en la plassa de Barcelona existeix. Que aprengui la Junta directiva en lo que va fer fa alguns anys lo Banch de Barcelona ab un pánich molt més fort que 'l d' avuy y 'l recent de la Caixa d' Ahorros y veurà que no 's domina un foch quan creix ab unas quantas galledas d' ayga llensadas de mica en mica, sino que son necessarias moltas y llensadas ab promptitut y llestesa.»

—

Lo Consistori de Jochs florals euskars, atent á sa missió de vetllar per la conservació de la llengua vascongada y la propagació y desenrotllo de la seva literatura y música peculiars, ha disposat, seguint l' acort de la Excma. Diputació provincial de San Sabastián de que las festas euskaras corresponents al present any se celebrin á Cestona, formular al efecte los certàmens anunciats en la prempsa d' aquella regió.

—

Comensan á tocarsé las consecuencias del conflicte hispano-americá.

Los barcos espanyols que feyan servey entre 'ls ports inglesos y 'ls nort-americans han sigut amarrats á Liverpool y llicenciadas sas tripulacions.

Alguns individuos d' àquests, tals com los maquinistas, han trobat colocació en tallers. Los demés tindrán probablement que regressar á sas casas.

—

La Diputació provincial de Girona ha acordat contribuhir á la suscripció nacional pera 'l foment de la marina y gastos de guerra ab la cantitat de 25.000 pessetas.

Los diputats provincials contribuhirán particularment ab cincuanta pessetas cada un y 'ls empleats de la Corporació ab l' haber de dos dias de sou.

—

«La Opinión» de Barcelona ha passat à ser propietat del actual director y propietari de «El Pabellón Nacional» don Bernat Santos.

—

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, la cantitat de 1088'27 pessetas.

—

ESCORIAS THOMAS— Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

Bitllets del Banch d' Espanya

Per un bitllet de cincuanta pessetas la casa PORTA dona un rich, luxós y vestit de satí de cotó y cuaranta cinch pessetas de plata.

APROFITEU LA GANGA

Cambra de Comers de Reus

Los abaix firmats reunits en la Cambra de Comers d' aquesta ciutat, al objecte d' estudiar lo millor modo de desvaneixer la infundada alarma que s' apoderat d' una part del públich que acut per temors imaginaris á aquesta Sucursal á cambiar los bitllets del Banch d' Espanya per plata sembrant ab tal motiu la alarma y l' angunia y turbant la bona marxa de las operacions comercials y per altra part al objecte d' evitar que alguns se dediquin al cambi de bitllets per plata mediant determinadas retribucions han acordat per unanimitat y aclamació fer públicas las següents declaracions.

1.ª Que per molt que 's forsi l' alsa injustificada dels cambis sobre l' extranjer, no hi ha temor de que 'ls bitllets de Banch se posin al nivell de la plata cual excessiva circulació impossibilitaría per altra part las operacions comercials.

2.ª Que degudament auterisats podém afirmar que aquesta Sucursal del Banch d' Espanya seguirá cambiant los bitllets que al efecte se li presentin á las horas reglamentarias.

3.ª Y finalment com los firmants creuhen injustificada la present alarma, segueixen aceptant los bitllets del Banch d' Espanya com metálich y per tot son valor en sas tranzaccions comercials.

Reus 23 Abril de 1898.—Joseph M.ª Borrás, Lluís Quer, Anton Pascual, Francisco Bufill, Joan Vilella y C.ª, Mangrané y fills de Guix, Mayner y Plá, Successors de Joseph Boule, Emili Vallvé, Grau Sabatè y C.ª, Fill de Joseph Bartomeu, Pau Abelló, Joseph Vidiella y Gomis, Fill de B. Bufill, Tomás Abelló, Joan Vallés Sureda, Francisco Perpinyà, Pere Nolasch Gay, Tarrats y Canals, Joseph Ferré Folch, Director de «La Manufacturera de Algodón, Pau Font de Rubinat, President de la C.ª Reusense de Tranvías, Izaguirre y C.ª, S. Darthes y C.ª, Pere Gasc y C.ª, Ferrer Debenat, Ornosa y C.ª, Joaquím Navás, Pere Fontana, Miró germans, Marcos Massó, Rius y Cercós, Anton Plana y Plana, Artés y Puig, Fills de J. Macaya, Joaquím Gibert, Ramón Cuadrada, Angel Careta, Roig Santasusagna y C.ª, Viuda de Puisard, Gabriel Ferraté, Joseph Anguera Gusí, Pujol é Icart, Joseph M.ª Perelló y C.ª, Jaume Palú Viñas, Miquel Ventura, Ignasi y Roque Salvat, Carles Huyssen, Joan Montserrat y fill, Cassimir de Dalmau, Román Sardá y Monseny, Monserrat y Giró, Miquel Vidiella, Joseph M.ª Segimón, Joseph Arandes, Enrich Aragonés, Paula Pascual, Joan Maleras, Francisco Domingo, Joan Llauradó, Joseph Bardina, Joan Martí Guiot, Joan Freixa Borrell, Joseph Prunera Company, Francisco Domingo, Joan Florentí, Francisco Prius, Joan Mas Segarra, Joan Grau Ferré, Evaristo Mercadé, Ambrós Barberà, Enrich Viladiu, Joan Vallés Vallduví, Salvador Bertrán, Ramón Pallejá, E. Návás Segarra, Corresponsal de «El Liberal» de Madrid, Pel «Diario de Reus» Joseph Domenech, Joseph Gambús Anguera, Emili Gaya Gambús, Joseph Totosaus Rovira, Anton Serra Pamies, Massó y Ferrando, Joan Porta Fábregas, Anton Demestres Bages, Jaume Albafull Freixas, Jaume Blasco Roure, Tomàs Vallés Valludví, Pau Lladó Gàlofré, Joan Grau, Societat en Comandita, per Lo Somatent Francisco Colom, per «El Liberal de Reus» Joseph Casellas, Joseph Deu corresponsal de «El Imparcial» y «El Heraldo» de Madrid y «La Vanguardia» de Barcelona.

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Don Joseph María Borrás Sardá, Alcalde constitucional de la ciutat de Reus.

Faig sapiguer: Que l' Excm. Ajuntament de ma presidencia en consistori de 25 de Febrer últim ha acordat portar á efecte las obras de construcció del edifici que ha de unir los carrers del Vidre y Canterers, l' enderrocament de la construcció que separa y demés obras interiors y exteriors en la casa de propietat de D. Joseph Martí y Folguera que ocupa la Fonda de París, per medi de subasta pública que tindrá lloch lo dia 7 de Maig próxim y hora de las dotze del matí baix ma presidencia ó del Tinent d' Alcalde ó Regidor en qui delegui.

Lo plech de condicions, pressupost y planos pera 'l remat se trobarán de manifest al públich en lo Negociat de Foment de la Secretaría Municipal, desde la fetxa del edicte fins la de la subasta.

Servirá de tipo pera dita subasta la cantitat de 2838 pessetas 79 céntims, no admetentse proposició que escedeixi d' aquesta suma.

Las proposicions y las pujas se farán verbalment en la forma que indicará 'l President al comensar la subasta no admetentse cap millora menor de 20 pessetas.

Los licitadors pera que puguin ser considerats com á tals, entregarán individualment al senyor President al fer sa primera proposició la cédula de vehinat y la carta de pago en que consti haver ingressat en la Depositaria municipal la cantitat de 142 pesetas com diposit provisional pera poguer licitar.

La fiansa definitiva que haurà de dipositar lo rematent consistirá en l' import del 10 per 100 de la cantitat en que sia adjudicat lo remat y 'ls pagos se farán per mensualitats vensudas abonant al contractista l' import de la obra que tingui realisada, en la forma expressada en lo plech de condicions.

Reus 23 Abril de 1898.—L' Alcalde, Joseph María Borrás.—P. A. del A. C.—Lo Secretari, Joseph de Montagut.

—

Registre civil

del dia 22 de Abril de 1898

Naixements

Pere Tell Rius, de Joseph y María.—Josepha Juncosa Vidal, de Jaume y Antonia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Ricart Maureso Adserias, 32 anys, Llovera 18 Josepha Mallorquí Ginovart, 87 anys, Sant Tomás 75.—Joseph Salas Ribé, 2 anys, Sant Tomás 65.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Gregori.

CULTS RELIGIOSOS

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia

A expensas del Rvnt. Sr. Prior y en acció de gracias per lo restabliment de sa salut, avuy diumenge á dos cuarts d' onze del matí se celebrarà un solemne Ofici á tota orquesta y sermó que dirá l' elocuent orador sagrat Rvnt. P. Vergés del cor de María.

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á dos cuarts de 8 del matí hi haurá la Missa de Comunió per los noys y á dos cuarts de 5 de la tarde se resará la Corona de la Verge y dels dolors y después las súplicas de rogativas.

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Continúan en aquesta Iglesia las 40 Horas. A las 9 se posa de manifest S. D. M. en l' Ofici que se celebrá en dita hora; á las 6 de la tarde 's cantará 'l Seráfich Trissagi, reservant á las 7. Lo próxim diumenge á las 8 hi haurá Comunió general ab plática preparatoria pera la Arxicofradía de Santa Teresa de Jesús; á dos cuarts de 10 Ofici ab exposició, y á dos cuarts de 7 de la tarde Trissagi solemne, donant fi á las 40 Horas ab la professó y reserva á dos cuarts de vuyt.

Sant de demá.—Sant March.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	46'50	Filipinas	'
Exterior	57'60	Aduanas	69'
Amortisable	'	Cubas 1886	58'
Fransas	19'20	Cubas 1890	47'
Norts	19'	Obs. 6 0[0 Fransa	65'
Exterior París	35'	Obs. 3 0[0 »	34'50
		GIROS	
París	72'00	Londres	43'85

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	46'50	Cubas del 86	58'75
Exterior	58'40	Cubas del 90	47'62
Colonial	'	Aduanas	70'
Norts	18'95	Oblg. 5 p 0/0 Almansa	'
Fransas	19'40	Id. 3 p 0/0 Fransa	34'50
Filipinas	'		
		PARÍS	
Exterior	35'	Norts	'
		GIROS	
París	72'00	Londres	43'80

Se reben ordres pera operácions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

—

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 22

De Glasgow y esc. en 21 dias v. «Colón», de 509 ts., ab efectes, consignat als Srs. Mac-Andrews y Companyía.

De Hamburg y esc. en 16 dias v. «Piñzón», de 535 ts., ab carga general, consignat als Srs. Mac-Andrws y C.ª

De Marsella y esc. en 2 dias v. francés «Ebba», de 860 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Barcelona en 6 horas, v. «Cifuentes», de 446 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Fills de B. Lopez.

De Bilbao y esc. en 23 dias v. «Cabo Quejo», de 1213 ts., ab efectes, consignat á D. Mariàn Peres.

De Marsella y esc. en 23 dias v. danés «Chr. Broberg», de 761 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Génova y esc. en 24 dias v. inglés «Ganges», de 1430 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.ª

Despatxadas

Pera Nantes y esc. v. francés «Ebba», ab ví.
Pera Bilbao y esc. v. «Gijón» ab efectes.
Pera Cette v. «Luís Barre», ab ví.
Pera Marsella y esc. v. «Cabo Qaejo», ab efectes.
Pera Hamburgo y esc. v. «Pinzón» ab efectes.
Pera Glasgow y esc. v. «Colón», ab efectes.
Pera Monreal y esc. v. «Ganges», ab efectes.
Pera Copenhague y esc. v. danés», ab efectes.

Barcos á la carga

Dimars 26

Pera Marsella, Niza y Génova, vapor «Saguntо», que despatxa don Anton Màs.

***

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotka, Viborg, Fredikshamn, Nystad, Raumó, Björneborg, Kristinestad, Nasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Peterburg y Reval; y pera Moscow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via de San Peterburg, sortirá lo primer de Maig lo vapor «Oberon», que despatxan los senyors Beada germans.

ULTIMA HORA

Telégramas particulars de «Lo Somatent»

Barcelona 23, 7 tarde.

Un cruser espanyol ha apressat lo trassatlántich «City of Paris» de 10.000 toneladas que fa poch havía comprat lo Gobern dels Estats Units armantlo de cruser.

Lo «City of Paris» conduhía pertretxos y armament pera la escuadra nortamericana del Pacífich.

La noticia ha produhit grata impresió, traduhintse en manifestacions de patriotisme.—*Lo Corresponsal.*

Madrid 23, 7'45 nit.

La crissis ha quedat resolta continuant lo mateix Gobern á escepció del ministre de Marina.

Per ara s' indican varis noms dels qui poden substituhir al Sr. Bermejo, pero cap es segur.

Madrid 23, 7'50 nit.

La escuadra yankee sortint de Cayo-Hueso ha agafat lo barco mercant «Buenaventura» de la companyía Larranaga, de Bilbao.

—S' ha confirmat oficialment lo naufrági del cruser nortamericá «Torpeca».

Madrid 23, 7'45 nit.

En aquest moment acaban d' embarcarse en lo tren correu las tropas que van á Barcelona pera embarcarse cap á las islas Balears.

Se 'ls ha fet una entussiasta despedida.

Madrid 23, 8 nit.

S' ha rebut ab alegría y gran entussiasme la noticia de que 'l barco yankee «Paris» ha sigut agafat per los barcos espanyols.

Madrid 23, 8'45 nii.

Lo cable de Cayo-Hueso á la Habana ha sigut tallat per los yankees.

Los nortamericans deuhen volguer guanyar per forsa que tallan los medis de comunicació ab que comptan los enemichs.—*Lo Corresponsal.*

—Se diu que 'l vapor mercant «Catilina» ha sigut detingut à Nova Orleans per la escuadra yankee y que las 1000 mulas que portava ab destí à la Habana s' han fet descarregar.

La casa Pinillos de Cádiz, de qui es lo barco, creu que 'l «Catilina» no ha sigut agafat.

—Un despaig de Nova York assegura que s' han donat ordres á la seva marina pera que agafi lo vapor «Montserrat» que porta la correspondencia d' Espanya á Cuba. Aquí 's creu que 'l «Montserrat» no corre perill perque se 'l suposa prop de Puerto Rico.

—Telegrafian de Roma que 'ls alumnos de las Academias de Bellas Arts han marxat pera pendre part en la guerra contra 'ls Estats Units.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y ercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7'30 t.
De Madrid y Zaragoza	2'30 n.
De Lleyda y Huesca	7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 'l 5 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe à las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Caramelos Pectorals
del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tes, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.
DIPOSIT en Reus **Farmacia de Serra** Arrabal Santa Anna, 80.
Preu de la capsa 6 rals.

GUANO ANTIFILOXERICH VILASECA

Producte-barreja de plantas comuns desmenusadas é impregnadas d' un conjunt de substancias, reconstituyents unas y apropiadas, pera exterminar la filoxera altras, formant un adob infalible pera regenerar y sostenir le vigor de las vinyas filoxeradas.—Unich que abona 'l cep posantlo en estat de multiplicar sa producció, y cura radicalment totas las malaltías.—Exits comprobats, axí á Espanya com á l' extranger desde 1890. Preu 15 céntims de pesseta lo kilo, posat en la estació de Sant Miquel.—Pago al contat. Pera circulars instructivas y demandas dirigirse á P. Gotarra Codolar advocat y administrador de fincas carrer de Basea, 35, segon, BARCELONA.

ASCENSORES-SIVILLA
Hidráulicos y Eléctricos
MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS
ELEVADORES
DE
TODOS
SISTEMAS

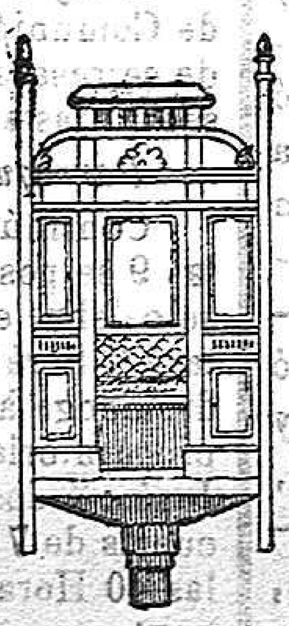

MOVIDOS
POR MOTOR
DE
Vapor, de Gas
Y Á BRAZO

MUNAR Y GUITART
S. en C.
INGENIEROS Y ARQUITECTOS
LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos
1897

PURIFIQUE Vd
EL AIRE quemando PAPEL DE ARMENIA
El mejor de los DESINFECTANTES

En interés de los enfermos y personas que les cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando
PAPEL DE ARMENIA
Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías
POR MAYOR: CEBRIAN Y C.ª — BARCELONA

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS
EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS
COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS — ESCORIA PULVERULENTA THOMAS — PUREZA GARANTIZADA — SOLUBLES AL CITRATO

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES DE STASSFURT
COMO ABONO POTASICO
EN LAS FORMAS DE
SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA
SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,
KAINITA, ETC.
bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA
como abono azoado
DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS É INFORMES SOBRE EL EMPLEO
A D. OTTO MEDEM-VALENCIA